Дәрбәнд

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК

100 1921·2021 ДАССР

Тәсисчиләр: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАСИЈА НАЗИРЛИЈИ

12+

№ 29 (98325) 1920-чи илдән чыхыр 16 ијул 2021-чи ил, ҹүмә. Гијмәти 2 рубл.

Үч күн бајрам едиләчәкдир

Гурбан бајрамы илә әлагәдар ијулун 19 вә 20 истираһәт, 17 исә иш күнү елан олунмасы һаггында Дағыстанын башчысы вәзифәсини мүвәггәти ичра едән Серкеј Меликов мүшавирәдә елан етмишдир. Беләликлә дағыстанлылар үч күн – 18(базар), 19 вә 20 истираһәт едәчәкләр.

«Бундан башга базар ертәси 26 ијул истираһәт күнү елан едиләчәкдир. Һәмин күн Дағыстан Республикасынын Конститусија күнүдүр. Ијулун 25-дә исә бүтүн өлкәдә һәрби Дәниз Донанмасы күнү гејд едиләчәкдир Каспијски шәһәри Каспијски һәрби Дәниз Донанмасынын Мәркәзи кими бу тәдбирдә иштирак едәчәкдир. Чүнки бу тәдбирләр баш командантлығынын ваһид планы үзрә кечириләчәкдир»,- дејә С.Меликов билдирмишдир. Бунунла јанашы о гејд етмишдир ки, Коронавирус инфексијасынын јајылмасы тәһлүкәси илә әлагәдар рекионун әразисиндә һәч бир күтләви тәдбирләр кечирилмәјәчәкдир.

ЈЕНИ МӘРКӘЗ ФӘАЛИЈЈӘТДӘ

ДР башчысы вәзифәсини мүвәггәти ичра едән Серкеј Меликов ијулун 14-дә Маһачгалада ичра һакимијјәти органлары вә бәләдијјә бирләшмәләри башчылары илә Рекионун Идарәси Мәркәзи тәрәфиндән ашкар едилмиш проблемли мәсәләләр вә онларын һәлли үзрә тәдбирләр һаггында мүшавирә кечирмишдир.

Проблемли мәсәләләрә һәср едилмишдир

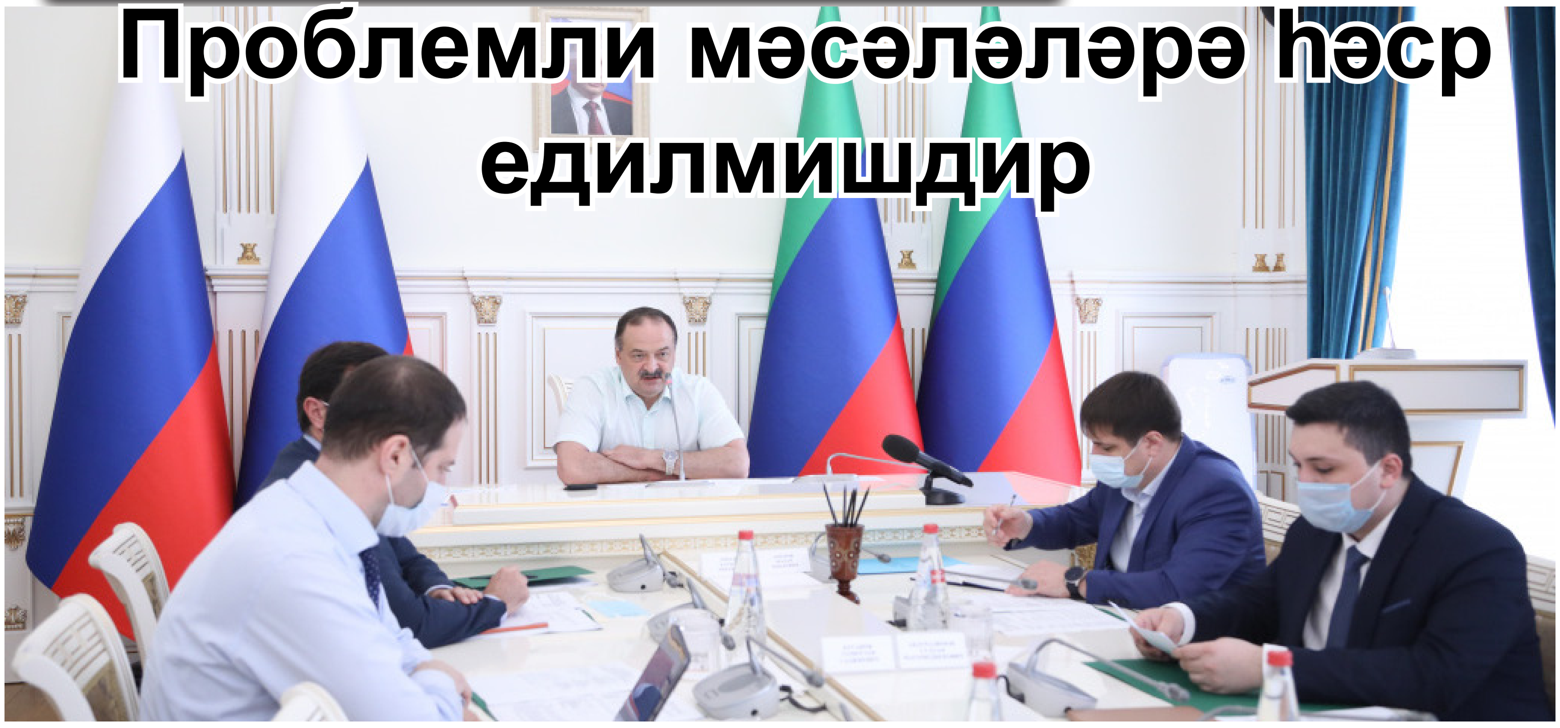

Мүшавирәни ачараг Серкеј Меликов билдирмишдир ки, ијул ајынын 1-дән РИМ өз вәзифәләрини там һәчмдә јеринә јетирмәјә башламышдыр, бу орган рекиондаки актуал проблемләрә оператив реаксија вермәк үчүн нәзәрдә тутулмушдур.

«РИМ бу күн бизим үчүн һазырда проблемә чеврилә биләчәк фәалијјәт саһәсиндә рискли зоналарын мөвҹудлуғуну мүәјјән едәрәк вәзијјәти мониторик етмәк имканына маликдир»-, дејән рекион башчысы бунунла јанашы Дағыстанда олан сосиал –игтисадии мәсәләләрини ваҹиблијини гејд етмишдир.

Меликовун сөзләринә көрә проблемләрин һәлл едилмәси үчүн онлар һаггында објектив тәсәввүр олмалыдыр.

«Бәләдијјә бирләшмәси вә ја шәһәр даирәси башчысы вәзијјәтин јахшы олдуғундан данышыр вә сонра сосиал шәбәкәләрдән вә ја мүрачиәтләрдән биз көрүрүк ки, орада һәр шеј әксинәдир, бу мәлуматлары јенидән јохламаг лазымдыр. РИМ бурада бу вә ја дикәр мәлуматын јохланылмасы үчүн васитә кими чыхыш едир». -, дејә республика башчысы гејд етмишдир.

Ҹари илин ијул ајынын 1-дән-14-ә кими республикада ашкар едилмиш проблемли мәсәләләр үзрә Дағыстан Республикасынын РИМ-нин рәһбәри Султан Абдуралимов чыхыш етмишдир. Онун сөзләринә көрә сон ики һәфтә әрзиндә рекион сакинләриндән дахил олмуш 2,2 мин мүрачиәтин әсас күтләси Маһачгала, Дәрбәнд вә Каспијски вә еләҹәдә Избербаш вә Бујнакск шәһәрләриндәндир. Сакинләри әсасән ичмәли сујун кејфијјәти вә олмамасы, електрик тәчһизаты вә еләҹәдә зибилин јығышдырылмасы илә бағлы мәсәләләр нараһат едир. Һәмчинин дә рекион сакинләри ичтимаи мәканларын абадлашдырылмасы хаһиши илә мүрачиәт едир, јолларын вәзијјәтиндән шикајәтләнирләр. Бундан башга даһа чох јени коронавирус инфексијасы мөвзусу хатырланыр. Хүсусән мүәјјән мәнтәгәләрдә ваксинин чатышмамазлығы вә Ковид-19 ашкар едилмәси үчүн анализләр верилмәси системиндә кифајјәт гәдәр анлашылмазлыглар олдуғу илә мүрачиәт едирләр.

Субјект башчысы мәрузәни динләјиб рајон вә шәһәр башчыларына буна мәрузәдә көстәрилән чатышмамазлыглара кечикмәдән реаксија вермәјә вә онларын арадан галдырылмасына јөнәлдилән әлавә тәдбирләр көрмәјә тапшырмышдыр.

Јекунда Серкеј Меликов бәләдијјәләрин башчыларына буна бәнзәр мәркәзләр вә ја мониторинг үчүн мәнтәгәләр тәшкил етмәјә вә проблемли мәсәләләри јерләрдә һәлл етмәјә чағырмышдыр. Бундан башга рекион башчысы гејд етмишдир ки, Дағыстанда шикајјәтләрә реаксија верилмәсинин јени системи гурулур вә әлавә етмишдир ки, РИМ нүмајәндәләринин иштираки илә буна бәнзәр мүшавирәләр һәр ајда кечириләҹәкдир.

«Дағыстан» РИА

БУ НӨМРӘДӘ

Консепсија тәсдиг олунмушдур «Дағыстан» РИА

Сағламлығыныза дәјәр верин сәһ.2

Имрандан даһа бөјүк уғурлар көзләјирик К.Кәримов

Үмуми сәјләрлә «корона»ны ҹиловлајаҹағыг Г.Өмәров сәһ.3

70 јашын ишығында Н. Рәһим гызы

Чох истедадлы ушагларымыз вар Г.Өмәров сәһ.6

Дәрбәнд дүнјанын көзү илә М.Сејидов сәһ.7

Гадынын ҹәмијјәтдә ролу Н.Рәһим гызы

сәһ. 8

РФ ҺӨКҮМӘТИНДӘ

Консепсија тәсдиг олунмушдур

РФ Һөкүмәти Федерал Антиинһисар Хидмәтинин (ФАС) узун мүддәтли тариф регулјасијасы Консепсијасыны тәсдиг етмишдир. Бу һагда хидмәтин сајтында мәлумат верилир.

«РФ Президентинин тапшырыгынын ичрасына ујғун олараг Русијанын Федерал Антиинһисар Хидмәти узун мүддәтә фәалијјәтин регулјасија едилән нөвләрини һәјата кечирән тәшкилатлар үчүн тариф јарадылмасы механизминин тәтбиги Консепсијасыны һазырламышдыр. Бу консепсија РФ Һөкүмәти сәдринин биринчи мүавини Андреј Белоусов тәрәфиндән тәсдиг едилмишдир»,- дејә мәлуматда билдирилир.

Дәгигләшдирилир ки, консепсија мәнзил коммунал тәсәррүфаты, туллантыларла тәдәвүлә, електроенеркетикаја, газ тәчһизаты, рабитә вә дәмирјол нәглијјаты саһәләринә сирајәт едәчәк, онун механизмләри исә узун мүддәтли планлашдырмаја, истеһлакчыларын марагларыны горунмасына вә инфраструктур секторнун етибарлы фәалијјәтини тәмин едәчәкдир.

«Консепсијанын башлыча планларындан бири мәнзил комунал тәсәррүфаты објектләринә инвестисијаларын гајтарылмасы үчүн шәраит јаратмаг, еләчәдә истеһлакчылары әсасыз бөјүк индекс тарифләри артымындан горујараг онларын модерләшдирилмәсидир»,- дејә реализә гејд олунур.

Сәнәд узун мүддәт әрзиндә тәшкилатларын фәалијјәтләрин узунмүддәтли параметлиләринә јенидән бахылмасына вә дүзәлишләр едилмәсинә гадаған гојур, еләчәдә тәшкилатлара әлавә кәлирин сахланылмасына зәманәт верән һүгуги механизмләр јарадылмасыны нәзәрдә тутур.

Һәмчинин дә сәнәд тариф регулјасијасынын сәмәрәсинин вә шәффафлығыны тәмин етмәјә гадир олан Ваһид рәгәмсал тариф платформасынын јарадылмасыны нәзәрдә тутур.

Консепсијанын реализә едилмәси үчүн Федерал Антиинһисар Хидмәти бу саһәләрин һәр бириндә тариф регулјасијасынын саһә хүсусијјәтләрини нәзәрә алан «Јол карт» ишләјиб һазырлајыр.

«Дағыстан» РИА

Туризм мәсәләләри мүзакирә олунмушдур

Јекатеринбургда туризмин инкишафы илә бағлы, Маһачгала вә Јекатеринбургун тәһсил вә мәдәни мүбадиләсинин кенишләндирилмәси мәсәләләринин мүзакирәси апарылмышдыр.

Дағыстан Республикасынын милли сијасәт вә дини мәсәләләр назири Енрик Мүслүмовун башчылыг етдији нүмајәндә һејәти ијун ајынын 12-дә Јекатеринбургун башчысы Алексеј Орловла көрүшмүшдүр.

Тәдбирдә Јекатеринбург рәһбәринин мүавини Серкеј Плахотин, Јекатеринбург шәһәр администрасијасынын ичтимаијјәтлә әлагәләр шөбәсинин мүдири Галина Токарева, Дағыстан Республикасы һөкүмәтинин Свердловск вилајәтиндәки нүмајәндәси Һачы Абдулкәримов, Русијанын гәһрәманы Заһид Заһидов вә башга мәмурлар иштирак едирдиләр.

Алексеј Орлов гонагларла Јекатеринбург агломерасијасынын бир һиссәси олан 14 шәһәри бирләшдирән бәләдијјәләрарасы лајиһәләрин һәјата кечирилмәсинә даир мәлуматлар бөлүшдү. Бәләдијјә сәдри Дағыстан нүмајәндәләринә шәһәр үчүн әламәтдар лајиһәләрдә давамлы иштирак етдикләринә көрә тәшәккүрүнү билдирди.

«Бу күн Свердловск вилајәтинин һөкүмәти вә һәмкарларымызла биркә Јекатеринбургда туризм инкишафы илә бағлы ишләри јени бир сәвијјәјә галдырмаға чалышырыг. Гонагларымызы тәгдим едәчәјимиз бир шеј вар. Мән һесаб едирәм ки, бир чох туризм хидмәти шәһәримиздә чох јахшы сәвијјәдәдир» дејә Орлов гејд етди. Јекатеринбург рәһбәри бу күн, мөһүм дөвләт дәстәји дахил олмагла, туризмин инкишафы үчүн һәр чүр шәраит олдуғуну вурғулады.

Енрик Мүслүмов да өз нөвбәсиндә дахили туризмин инкишафынын ваҹиблији барәдә фикир билдирди.

«Бу ил башга бөлкәләрдән чохлу сајда туристимиз вар, бунун үчүн бунун үчүн һәр шејимиз дә вар-дағ, дәниз, Дәрбәнд. Республика тарихи, дини вә гастрономик туризм инкишафы үчүн бөјүк еһтијатлара маликдир» дејә назир буну да диггәтә чатдырыб.

Тәдбир иштиракчылары мәдәни вә тәһсил мубадиләсинин кенишләндирилмәси мәсәләләрини дә мүзакирә етдиләр. Алексеј Орлов Јекатеринбург вә Маһачгаланын мүддәтсиз бир тәрәфдашлыг мүгавиләси илә әлагәли олдуғуну да вурғулады. О Свердловск вилајәтинин нүмајәндә һејәти тәркибиндә Дағыстан Республикасыны зијарәт етмәјә һазыр олдуғуну билдириб.

Дағыстанын нүмајәндә һејәти јухары Пишмада һәрби техника сәркисини дә зијарәт етди. уралын сәнаје күчү, елм базасы вә Уралын пајтахтынын тарихи көрмәли јерләри илә дә таныш олдулар.

Н.Гулијев

Периклдән нүмунә көтүрәрәк

«Бирбаша хәтт» заманы Президент Владимир Путин Русијанын кәнч вәтәндашларына театрлары, музејләри вә консертләри-бир сөзлә, мәдәни тәдбирләри пулсуз зијарәт етмәләрини тәмин едәчәк «Пушкин карты» ны анонс етди. Ону да дејим ки, бу артыг дүнја тарихиндә баш вериб.

Бу гәдим Јунаныстанда бизим ерамыздан әввәл 5-чи әсрдә баш вермишди. Афина демократијасынын «гуручу аталарындан» олан Афина һөкмдары, мәшһур натиг вә командир Перикл сечкиләрдән сонра һакимијјәтә кәлән кими бир сыра демократик ислаһатлар һәјата кечирди. Периклин дөврүндә Афина ән јүксәк игтисади вә мәдәни инкишаф сәвијјәсинә чатды, ејни заманда бүтүн јунан дүнјасынын сијаси вә мәдәни мәркәзинә чеврилди. Афиналылар Перикли 15 ил бојунча өзләринин һөкмдары сечдиләр (о заман һөкмдар јалныз бир ил мүддәтинә сечилирди) вә үстәлик, о һеч бир фөвгәладә бир сәлаһијјәт алмады. Ону да гејд етмәлијәм ки, Перикл шуранын Афинаја рәһбәрлик етдији он страдегдән бири иди, Периклин бөјүк тәсири онун нүфузуна әсасланырды.

Перикл өзү дә күбар бир аиләдән олса да, демосларын- садә халгын тәрәфдары иди вә буна көрә дә бүтүн дәјишикликләри ачыг демократик характер дашыјырды. Һәтта она аристократ партијасынын лидерләри Фукидиди вә Кимону да Афинадан говмаг мүјәссәр олмушду.

Перикл өзү дә тез-тез Афина театрына баш чәкир, актјорлара вә драматургларa пул ајырырды вә һәгигәтән дә хаинлик, пахыллыг вә ахмаглыг кими инсан мәнфурларынын комедија шәклиндә лаға гојулдуғу, гәһрәманлыг вә вәтәнпәрвәрлијин олдуғу театр тамашаларына ади зәһмәткеш инсанларын да гатылмасыны истәјирди. Һәрислик, һәсәд вә ахмаглыг кими фачиәләрдә гәһрәманлыг, вәтәпәрвәрлик дә тәрәннүм едилир, хәјанәт вә лагејдлик писләнирди.

Амма ади инсанларын театра кетмәјә вахтлары јох иди вә онлар аиләни доландырмаг үчүн пул газанмалы идиләр. Сонра Перикл һәфтәдә бир дәфә театр тамашаларына кәләчәк һәр кәсин бир күнлүк газанчына бәрабәр мигдарда пул алачағыны ачыглады. Белә олдугда даш кәсәнләр, иншаатчылар, балыгчылар, һамбаллар вә дикәр азад вәтәндашлар (бу гајда көләләрә аид дејилди) театрлары зијарәт вә мәдәни һәјатда иштирак етмәјә башладылар. Периклин фикринчә, вәтәндашларын мәдәни тәдбирләрдә иштиракы онлара нәчиб һиссләр, вәтәнләринә севки ашылајачагды.

Демәли, Президент Путинин тәшәббүсү артыг дүнја тарихиндә бир преседентә саһибдир вә онун тәшәббүсүнүн, шүбһәсиз ки, јени формалашан кәнчләрин мәдәнијјәтинә мүсбәт тәсири олачагдыр.

«Пушкин картасы» өз «ишинә» бу илин сентјабр ајындан етибарән- 3 мин рубл пул көчүрүләндә башлајачаг. Онлары ил бoју зөвгә көрә мәдәни истираһәт үчүн сәрф етмәк мүмкүн олачаг. Јени Үмумрусија програмынын 14 - 22 јаш арасы кәнчләр үчүн һазырландығы да билдирилир.

Гәдирбәј Өмәров

ПЕЈВӘНДЛӘНМӘ ЗӘРУРИДИР

Үмуми сәјләрлә «корона»ны чиловлајачағыг

COVID - 19 јенидән һүчума кечдијиндән вә бу ијирми биринчи әсрин бәласындан горунмаг үчүн лазыми аддымлары атмалыјыг. Әлбәттә, илк вә ән етибарлы горунма ики мәрһәләли пејвәнд вурмадыр, амма тибб алимләри тәсдиг едирләр ки, бу да 100 фаиз зәманәт вермир. Она көрә дә маска вә әлчәк кејинмәк, шәхси кикијена вә с. кими әлавә профилактик тәдбирләрә риајәт етмәк лазымдыр.

Сон заманлар «корона»ја јолуханларын сајынын кәскин артдығы билдирилир. Дағыстанда да бир гәдәр артма мүшаһидә олунур. Бунунла әлагәдар республиканын башчысы Серкеј Меликов бу јахынларда мүвафиг бәјанатла әһалијә мүрачиәт етмишдир.

Табасаран рајонунда вә хүсусән дә Јерси зонасы әразисиндә коронавирусун јајылмасы илә бағлы вәзијјәтин нә јердә олдуғуну өјрәнмәк үчүн Јерси саһә хәстәханасынын баш һәкими Шәмсәтдин Молламәмедович Әбдүләзизовдан бу барәдә мәлумат вермәсини хаһиш етдик вә о, бизә деди:

-Табасаран рајонундакы короновирусла бағлы вәзијјәт сабитдир вә һәр һансы бир нараһатлыг јаратмыр. Бизим саһәмизә кәлдикдә исә, бурада бу хәстәлијин гаршысыны алмаг үчүн бүтүн тәдбирләри көрүрүк. Диагностика заманы үч тибб бачысынын анализләри мүсбәт нәтичә верди вә буна көрә дә өзәл тибби хидмәтләр көстәрмәјә давам етсәк дә, хәстәхананы бир һәфтәлијә бағламалы олдуг. Диггәт јетирин ки, бу үч нәфәр тибб бачысында вирусун һеч бир әламәти јох иди, јәни хәстә дејилдиләр. Амма буна бахмајараг, бу чүр тәчили тәдбирләр көрмәли олдуг.

-Әһалинин пејвәндләнмәси нечә кедир?

- Јерси кәндиндә јалныз 39 нәфәр пејвәнд олунуб. Ејни заманда, Јерсинин јарысы гәдәр олан гоншу Зил кәндиндә демәк олар ки, 70 нәфәр пејвәнд едилиб.

-Нәјә көрә нәтичәләр бу гәдәр зәифдир?

-Мәнчә, бу мөвзу үзәриндә јалныз һәкимләр дејил, ејни заманда мүдиријјәт дә ишләмәлидир. Мән елә һесаб едирәм ки, кәндимиздә белә ишләр үмумијјәтлә апарылмыр. Ахы кәнд депутатларыны мүшавирәјә топламаг, ашыламанын вачиблијини, јени бир вирус тәһлүкәсини, өлүм еһтималыны онлара изаһ етмәк лазымдыр. Кечән ил баш верәнләр һәгигәтән бизим үчүн бир дәрс дејилми? О заман профилактик тәдбирләрә лагејд јанашараг, нә гәдәр инсан итирдик. Истәсәк дә, истәмәсәк дә ,бу дәһшәтли хәстәликдән башга бир хилас јолумуз олмадығыны баша дүшмәјин вахты кәлиб чатыб. Анчаг пејвәнд едилмәдән бу тип вирусларын гаршысыны ала билмәрик. Беләликлә, артыг вәзијјәти ајыг гијмәтләндирмәјин вә пејвәндин мүмкүн нәтичәләри илә бизи горхуданларын рәһбәрлији алтында олмамағын да вахты кәлиб чатыб. Индијә гәдәр һәр һансы бир мәнфи тәсир көрмәмишик, һеч бир пејвәнд олунан инсан сағламлығындан шикајәтләнмәјиб.

-Сизинлә бирликдә «корона»ны чиловламағымыза үмид едирик вә бу јолда Сизә уғурлар арзулајырам.

- Бүтүн бунлары анладығыныз үчүн мән дә Сизә тәшәккүр едирәм. «Тач» («Корона») јалныз биркә сәјләрлә мәғлуб едилә биләр- бу доғрудур!

Гәдирбәј Өмәров.

ИДМАН ҺӘЈАТЫ

Имрандан даһа бөјүк уғурлар көзләјирик

Идманчы олмаг чохларынын арзусудур. Лакин бөјүк идманда нәтичәләр газанмаг үчүн илк нөвбәдә кичик јашларындан пешәкар мәшгчиләрдән дәрс алмалысан. Икинчи даһа вачиб чәһәт јашадығы јердә бу вә ја дикәр идман нөвүнүн инкишаф етмәси үчүн лазыми шәраит јарадылмасыдыр.

Дурғунлуг илләриндән сонра Русија Федерасијасында бәдән тәрбијәси вә идманын инкишафы үчүн бир нечә Федерал Мәгсәдли програмлар гәбул едилмишдир. Бундан әсас мәгсәд күтләви бәдән тәрбијәси-идман ишини тәһсил мүәссисәләриндә инкишаф етдирилмәсидир. Разылыг һисси илә гејд етмәк лазымдыр ки, республикамызын бир нечә шәһәриндә вә рајонунда идманын инкишаф етдирилмәсинә олдуғча бөјүк диггәт јетирилир. Хүсусилә Маһачгала, Хасавјурт, Каспијск шәһәрләрини көстәрмәк олар. Бу шәһәрләрдән сон илләрдә дүнја шөһрәтли идманчылар јетишмишдир. Бу күн кәнчләр шәрг дөјүш нөвләринә хүсуси мараг көстәрирләр. Ән кениш шөһрәт газанмыш ММА JFS јарышларында республикамыздан демәк олар ки, ән чох нүмајәндәләр чыхыш едир. Тәссүфләр олсун ки, әһалисинә вә әһәмијјәтинә көрә икинчи сајылан Дәрбәнд шәһәриндән бу клубларда чыхыш едән нүмајәндәләр олдуғча аздыр. Бунун әсас сәбәби шәраитин вә пешәкар мәшгчиләрин олмамасы, спонсорларын тапылмамасыдыр. Лакин, бүтүн бу чәтинликләрә бахмајараг сон илләрдә пешәкар идмана јол тапанларда вардыр.

Онлардан бири дә Имран Мәһдијевич Мәһәррәмовдур. О 1997-чи илдә Дәрбәнд шәһәриндә анадан олмушдур. Кичик јашларындан идмана хүсуси һәвәси олдуғундан идманчы олмағы гаршысына мәгсәд гојмушдур. 2011-чи илдә 3 нөмрәли кимназијада Һачы Мири Кәримовун рәһбәрлији алтында шәрг дөјүш идман нөвү илә мәшғул олмаға башламышдыр. Бир ил сонра Елдар Һәсәновун рәһбәрлији алтында мәшғул олмушдур. Әлдә етдији нәтичәләрдән сөз дүшәндә Имран деди: Пешәкар идманчы олмаг үчүн шәраит вә мәшгчи лазым

кәлдијиндән мән Маһачгала шәһәринә кедиб танынмыш мәшгчиләрин рәһбәрлији алтында мәшгләрә чәлб олундум. Кечән мүддәт әрзиндә нәтичәләрим дә јаваш-јаваш артыр. Мән ММА, Греплинг, карате вә ушу-санда үзрә јахшы нәтичәләр әлдә етмишәм. Биринчи үч нөв үзрә мән икигат дүнја чемпиону вә ушу-санда үзрә дүнја биринчилијинин икинчи мүкафатчысы олмушам. Доғрусу, бу һакимин сәһвиндән баш вермишдир. Лакин, бу мәни руһдан салмамышдыр. Дүнја мигјаслы јарышларда belә анлар аз олмур. Мәним ән чох севдијим идман нөвү Ушу-сандады. Дүнја чемпионатынын мүкафатчылары арасында мән дә олмушам. Чалышачағам ки, чох севдијим бу идман нөвү үзрә чемпион олум. Шәрг әлбәјаха ојунлары идман нөвү кими Асија өлкәләриндә даһа чох инкишаф етмиш вә бу идман нөвләринин пәрәстишкарлары да олдугча чохдур.

Сизин суалыныза кәлдикдә дејә биләрәм ки, пешәкар идман нөвләриндә Дағыстан азәрбајчанлыларындан нүмајәндәләр олдуғча аздыр. Әсас сәбәб дә спонсорларын олмамасыдыр. Азәрбајчан Республикасындан исә Маһачгаланын мүхтәлиф идман клубларына мәшгләрә кәлән нүмајәндәләр кифајјәт гәдәрдир. Мән онларла јахшы мүнасибәтдәјәм, бош вахтларымызда бу чүр мәсәләләрә биз дә тохунуруг. Јери кәлмишкән, бир даһа гејд етмәлијәм ки, лазыми дәстәк олмадан, бу күн пешәкар идманла мәшғул олмаг гејри -мүмкүндүр. Буна көрә дә истәрдим ки, республикамызын јухарыда адлары чәкилән шәһәрләрдә олдуғу кими Дәрбәнддә дә идмана гајғы вә көмәк көстәрән иш адамлары олсун.

Кәләчәк планларымла марагландыныз бу ајын ахырларында вә август ајынын әввәләриндә мәни чидди јарышлар көзләјир. Она көрә дә бүтүн сәјләрими һазырлыға јөнәлтмишәм. Бу јарышларда јахшы нәтичә газана билсәм мәгсәдимә наил олмаг үчүн нөвбәти мәрһәләни кечмиш олачағам.

Имран кәнч олмасына бахмајараг чох мәгсәдјөнлү, зәһмәт севәр, өзүнә инамы олан идманчыдыр. Әминәм ки, јахын илләрдә биз Имранын јүксәк сәвијәли Бејнәлхалг јарышлардан галиб кими сорағыны ешидәчәк, онун әлдә етдији нәтичәләрлә өјүнәчәјик.

К.Кәримов

Бу күн инсанлар өзләрини горумағын јолуну билир

Әзиз охучулар, садә бир һәгигәти сизин јадыныза салмаг истәјирәм: Ән чох севдијимиз јахынларымыза, гоһумларымыза, достларымыза онларын өзәл күнләриндә илк нөвбәдә, дүнјанын ән вачиб, ән әзиз немәти олан чан сағлығы арзулајырыг. Амма, тәәссүфләр олсун ки, арамызда бәзән чан сағлығынын гејдинә галмағы унуданлар, она биканә јанашанлар да аз дејил. сизи инандырырам ки, бу бәладан гуртулмағын әсас сәбәбкарларындан бири елә биз өзүмүзүк. Нә гәдәр ки, кеч дејил бир олаг, сағламлығымызын гејдинә галаг.

Ики ил әввәлә гајыдараг о заман өлкә Президенти Владимир Владимирович Путинин дедији сөзләри тәкрар јада салмаг истәјирәм. «Воронеждә, Пензада, Каспијскдә, Дәрбәнддә вә с. јерләрдә мүдафиә назирлијинин тикдирдији тибб мүәссисәләри истифадәјә вериләчәк. Коронавирус инфексијасы кими горхулу хәстәликлә тоггушан адамлара јардым көстәрилмәси үчүн бу кими мүасир тибби мәркәзләрдә бүтүн лазымы аваданлыг вә техника вардыр. Бу горхулу вирусла мүбаризәдә мүдафиә назирлијинин һәрби тибб хидмәтинин минләрлә мүтәхәссиси иштирак етмиш, пешәкарлыг вә фәдакарлыг нүмајиш етдирмишләр». Онларла јанашы бизим һәкимләримиз дә вар гүввәләри илә чалышараг һәр бир вируса јолухан хәстәнин јашамасы, һәјатда галмасы үчүн әлләриндән кәләни әсиркәмәјибләр. Әлбәттә, әввәлчә бир чохлары буну ујдурма һесаб етсәләр дә, јахынларынын, доғмаларынын, таныдыгларынын бир-бир бу бәлаја туш кәлдијини, һәтта дүнјасыны дәјишәнләри көрдүкдә артыг башга сүбута еһтијач галмады. О заман бизим һәкимләр буна һазыр олмадыгларына көрә бир сыра чәтинликләрлә үзләшмәләринә бахмајараг мүмкүн олан вә олмајан бүтүн васитәләрдән истифадә едәрәк инфексијаја јолухмуш хәстәләр үчүн мүчадилә апарырдылар. Әјәр о заман оланлары бу күнлә мүгајисә етсәк фәргли бир јанашма көрәрик. Вируса галиб кәлмәјин, ондан инсанлары мүдафиә етмәјин дәриндән өјрәнилмәси үчүн һәкимләр чох шеј етдиләр, өјрәндиләр. Она көрә дә бу күн бизим онлара инамымыз кәрәкдир. Өтән ил Дағыстан коронавирус инфексијасынын јајылмасы үчүн ән әлверишли бөлкәләр сырасында иди. Һамымыз үмид едирдик ки, бу бәладан тезликлә јаха гуртарачағыг, амма тәәссүфләр олсун ки, хәстәханадан кәнар пневмонија вә Ковид-19 хәстәханалара дүшәнләрин сајында хејли артым вар. Сон мәлумата көрә бу хәстәликдән өләнләрин сајы артыг 100 нәфәри кечиб, чүнки һал- һазырда јајылмасы иддиа едилән Һиндистан коронавирус штаммынын әввәлкиләрдән даһа тәһлүкәли олдуғу ортаја чыхыб. Бест Доктор-ун Тибби инкишаф шөбәсинин мүдири Јулија Ткаченко Һиндистан штаммынын инсан һүчејрәсинә даһа асан нуфуз етдијини тәсдигләјиб.

Бу күн республикамызда вәзијјәт јенидән кәркинләшмәјә башлајыб. Дағыстан Республикасынын башчысы вәзифәсини мүвәггәти ичра едән Серкеј Меликов Дағыстан халгына видеомүрачиәт үнванлајараг һәр бир кәсә сағламлығыны горумағы, гојулмуш гадағалара риајәт етмәји төвсијә етсә дә, буна биканә јанашанлар да вар.

Президент В.В.Путинин һәлә бу илин әввәлиндә, коронавирус инфексијасынын кениш јајылдығы вахтда, бир баша көстәриши илә алимләримизин бир нечә елми мәркәзләрдә коронавируса гаршы пејвәнд һазырланмасына бөјүк мәсулијјәт һисси илә башланылараг Москва, Санкт-Петербург, Новосибирск алимләринин кәркин әмәји сајәсиндә үч нөвдә пејвәнд һазырланыб гејдијјатдан кечәрәк Үмумдүнја Сәһијјә тәшкилатлары тәрәфиндән бәјәнилмишди. Бу саһәдә чалышан алим вә мүтәхәссисләрин фикринчә коронавирус пандемијасына галиб кәлмәк үчүн өлкәмизин 70 фаизи пејвәнд олунмалыдыр. Амма кәлин бу күн республикадакы вәзијјәтлә таныш олаг, мән дәгиг мәлуматлары дејил, инсанларын буна мүнасибәтини сизә чатдырмаг истәјирәм вә үрәк ағрысы илә демәк истәјирәм ки, һәлә дә бу вирусун сағламлығымыз үчүн нә дәрәчәдә тәһлүкәли олдуғуну баша дүшмәјәнләр, тәәссүфләр олсун ки, чохдур.

Коронавирус инфексијасына јолухараг өлүмлә үз-үзә галыб, Аллаһын мөчүзәси нәтичәсиндә сағ галан адамларын фикрини сизә чатдырмаг истәјирәм. «Дүнјада һеч бир шеј сағламлығы әвәз едә билмәз, бу күн дүшдүјүмүз бу чәтин вәзијјәтдә пејвәнд олунмаг, инанын ки, сағламлығын биринчи гарантыдыр».

Б.Пирмәһәммәдов

70 јашын ишығында

Инсаны Аллаһ јарадыр, мүәллим камала јетирир. Бу һәгигәти билдијинә көрәдир ки, халгымыз мүәллим адына һәмишә һөрмәтлә јанашыр, һәтта башга һөрмәтли пешә саһибләринә дә «мүәлли» дејә мүрачиәт едир. Сиз дә бу адын шәрәфини горујун, ону һәмишә уча тутун.

Һәр бир инсан улу Танрынын она бәхш етдији бир өмүр јашајыр. Дүнја јахшы адамлардан хали дејил. Белә инсанлардан бири дә өз зәһмәти сајәсиндә газандығы билик вә бачарығыны, 50 илә јахын топладығы иш тәчрүбәсини шакирдләрин тәлим-тәрбијәсинә һәср едән һәмкарымыз Расим Мухтарович Талыбовдур. О, өмрүнүн 70-чи илиндә дә мүәллим пешәсинә һәвәслә хидмәт едир.

Расим Мухтарович Талыбов Дәрбәнд шәһәриндә зәһмәткеш бир аиләдә дүнјаја көз ачыб, кичик јашларындан зәһмәтә алышдырылан, зәһмәткешлији дүзкүн тәрбијә едилән бу кәнч орта тәһсилини № 6-сајлы орта мәктәбдә битирдикдән сонра Дәзкаһгајырма техникумуна дахил олур. Техникумда тәһсилини баша вурдугдан сонра, ики ил һәрби хидмәтдә гуллуг едир. 1974-чү илдән исә мәзуну олдуғу 6-сајлы орта мәктәбдә әмәк тәлими үзрә педагожи фәалијјәтә башлајыр. Расим Мухтарович 1985-чи илдә мүсабигә јолу илә Дағыстан Дөвләт Педагожи Институтунун сәнаје факүлтәсинә дахил олур вә тәһсилини әмәк фәалијјәтиндән ајрылмајараг гијаби шәкилдә давам етдирир. Јүксәк фәаллығы вә ишкүзарлығы илә сечилән бу кәнч мүтәхәссиси елә һәмин илдән дә шәһәр тәһсил шөбәсинин нәздиндә фәалијјәт кестәрән рајонлараарасы филм китабхасына мүдир тәјин едирләр. Һарада ишләмәсиндән асылы олмајараг Расим Мухтарович лу техникумунда техники механика мүәллими кими педагожи фәалијјәтини давам етдирир.

-Расим мүәллим, бу күнкү кәнчләрин сечдикләри пешәјә мүнасибәти, онларын билик сәвијјәси сизи гане едирми?

-Билирсиниз, инсан һәјатда елә сәнәт, елә пешә сечмәлидир ки, һәм өзүнүн бу пешәјә севкиси, мәһәббәти олсун, һәм дә бу сәнәт вә пешә илә халгына, чәмијјәтә хејир верә билсин. Доғрудур, сәнәтләр, пешәләр арасында сечки гојмаг, «бу јахшыдыр», «бу писдир»-дејиб онлары ајырмаг олмаз. Чәмијјәтә фајдалы әмәклә бағлы бүтүн сәнәт вә пешәләр шәрәфлидир. Сәнәтин писи олмаз, сәнәткарын писи ола биләр. Она көрә дә биз әлимиздән кәләни етмәјә чалышырыг ки, пис сәнәткар јох, ишинин өһдәсиндән бачарыгла кәлән јахшы сәнәткарлар јетишдирәк. Вә әминликлә дејә биләрәм ки, тәләбәләримизин арасында мәһз беләләри даһа чохлуг тәшкил едир.

Илләр кечдикчә вичданлы педагожи ишә, бөјүмәкдә олан бу ил биринчи синифә кедәчәк, шакирд адыны газаначаг. Кезәл тәрбијә вериб боја-баша чатдырдығы гызы да атасы кими мүәллимлик пешәсини сечиб, аиләси илә бирликдә Москвада јашајыр вә орада педакожи фәалијјәтини давам етдирир.

Расим Мухтарович сағлам һәјат тәрзинә үстүнлүк верән бир инсандыр, идманла мәшғул олур, һәр күн сәһәр тездән Хәзәрин саһилиндә кәзмәји, дәниздә чиммәји чох хошладығыны да сөјләди. онун гонаг оларкән зөвглә салынмыш бағ-бағчасы нәзәримдән јајынмады.

-Расим мүәллим, бағчаныз чох көзәл вә сәлигәлидир. Бу сәлигә-сәһманы ким јарадыр?- дејә соруршанда, О күлүмсәјәрәк фәхрлә:

-Мән ушаглығдан торпагла ишләмәјә вәрдишәм. Мәнә буну рәһмәтлик валидејнләрим өјрәдиб. Торпаг дејир: «Өлдүр мәни, дирилдим сәни.» Мән торпагла ишләјәндә јорулмурам, әксинә, динчәлирәм

кәрдүјү ишин өһдәсиндән бачарыгла кәлир, өз иш принсипинә садиг галыр. Кәнчләрдә ишкүзарлығын, әмәксеврлијин лазымы сәвијјәдә тәрбијә едилмәси мәгсәдилә ону № 7 сајлы интернат-мәктәбә әмәк тәһсили үзрә директор мүавини тәјин едирләр.

Һәјатыны мүәллимлијә һәср едән инсанлар, һәгигәтән фәдакар, халгына, милләтинә сәдагәтли инсанлардыр. Бу күн мүасир кәнчләрдә әмәјә, зәһмәтә мараг ојатмаг, онлары бу истигамәтдә дүзкүн тәрбијә етмәк өзү дә мүәллимдән бөјүк зәһмәт вә бачарыг тәләб едир. бу чәһәтдән Расим Мухтаровић өз ишинин устасыдыр. О, бир мүддәт дә Истеһсалат тәлими комбинатында јухары синиф шакирдләринә пешә тәһсили үзрә һазырлыг курсларыны тәдрис едәрәк онларын пешә сечиминә јијәләнмәләринә јахындан көмәклик кестәрир.

Һал-һазырда Расим Мухтарович Талыбов Дәрбәнд шәһәриндә ән нүфузлу техникумлардан бири олан Дәмирјо- кәнч нәслин тәлим-тәрбијәсинә кестәрдији хидмәтләрә көрә бир нечә дәфә республика Тәһсил Назирлији тәрәфиндән мүкафатландырылан Расим Мухтарович 2009-чу илдә «Тәһсил саһәсиндәки хидмәтләринә көрә Русија Федерасијасынын үмуми тәһсилинин фәхри ишчиси» дөш нишаны илә тәлтиф едилмишдир. Ишләдији коллективдә дәрин һөрмәтә вә нүфуза саһиб олан Расим Мухтаровичи нүмунәви вә сәдагәтли аилә башчысы, һәм дә гајғыкеш бабадыр.Нәвәләринин тәлим-тәрбијәсиндә јахындан иштирак едәрәк онларын савадлы, тәрбијәли, кәләчәкдә чәмијјәт үчүн јахшы бир мүтәхәссис вә инсан кими јетишмәләри үчүн өз сәјини онлардан әсиркәмәјиб . Бөјүк нәвәси Надир һал-һазырда Москвада Н. И. Пирагов адына Русија Милли Тәдгигат Тибб Университетинин 4-чү курс тәләбәсидир. Икинчи нәвәси Наидә исә Москвада Тибб коллечиндә тәһсил алыр, аиләнин сон бешији балача Расим исә

-Расим мүәллим, доғрусу, јашамаг, јаратмаг һәвәсинизә гибтә едирәм. Тәләбәләринизә, үмумијјәтлә чаванлара јахшы нүмунә кестәрирсиниз. Суалым гәрибә сәсләнсә дә, чавабынызы ешитмәк истәрдим. Сағлам һәјат тәрзини үстүн тутан бир инсан кими сизә суал верирәм. Коронавирус инфексијасынын дүнјаны өз чәнкинә алдығы бир вахтда бу хәстәлијә јолухмамаг үчүн, сизчә, һансы аддымы атмаг даһа дүзкүндүр, бәзиләринин фикринчә евдә отуруб өзүнү горумаг, јохса хәстәлијә јолухманын гаршысыны алмаг үчүн пејвәнд етдирмәк?

-Чох доғру бујурурсунуз, бу суал бу күн һамымызы нараһат едир, она көрә дә инсанлар баша дүшмәлидирләр ки, сағламлығымызын илк нөвбәдә, гајғыкеши өзүмүз олмалыјыг. Ахы һамыдан чох бизә лазымдыр. Бу барәдә мәним фикрим бирмәналыдыр-һамымыз пејвәнд олунмалыјыг ки, һәм өзүмүзү, һәм дә јахынларымызы, әтрафымыздакылары бу бәлаја јолухмагдан хилас едәк.

-Доғрусу, белә инсанларла һәмсөһбәт оланда, мәндә јашамаға, јаратмаға даһа да бөјүк һәвәс јараныр. Өмрүнүн шәрәфли дөврүнү јашајан бу көзәл инсана демәк истәјирәм ки, илләри архада гојараг мәналы, мараглы өмүр јашамысыныз 70 јаша чатмысыныз, өмрүнүзүн ән јахшы илләрини мүәллим кими кәнч нәслин тәлим-тәрбијәсинә сәрф етмисиниз.

Һөрмәтли Расим мүәллим, Сизи анадан олмағынызын 70 иллик јубилеји мүнасибәтилә сәмими гәлбдән тәбрик едир, Сизә мөһкәм чан сағлығы , чәтин вә шәрәфли пешәниздә уғурлар диләјирик.

Н. Рәһим гызы

Чох истедадлы ушагларымыз вар

Минаханым Мусајевна Мусајева артыг 15 илдир ки, мәктәбдә чалышыр: ушаглара ана дилини өјрәдир вә онлары Азәрбајчан халгынын әдәби ирси илә таныш едир.

О, 2000-чи илдә Мирзә Фәтәли Ахундов адына Азәрбајчан Дөвләт Педагожи Университетинин филолокија факүлтәсиндә тәһсилини уғурла баша вурмуш, беш ил сонра Табасаран рајонунун Јерси кәндиндәки доғма мәктәбдә ишә башламышдыр.

Бу илләр әрзиндә о, тәдрис тәчрүбәси топлады, ушагларла үнсијјәт гурду, бир чох мүсабигәләрә, тәдбирләрә гатылды вә мәктәбин мүәллим һејәти арасында дәрин һөрмәт вә нүфуз саһиби олду.

Минаханым мүәллимләр аиләсинин лајигли давамчысыдыр: атасы Муса Абдуманафович Мусајев дә узун илләр ана дили вә әдәбијјатдан дәрс демишдир, һал-һазырда лајиг олдуғу истираһәтдәдир. Муса мүәллим «Дәрбәнд» гәзетинин даими абунәчиси олдуғундан бу јахынларда гәзетимизи, адәтән, чатдырдығым Мусајевләрин евиндә олдум.

Муса Абдуманафовичин тәгауддә нә ишлә мәшғул олдуғуну дилинә паралел тәрчүмәси илә јени бир китаб чыхды вә бу материалын мәнимсәнилмәсини чох асанлашдырды.

-Дәрсликләрлә бағлы проблем узун илләрдир ки, бизи тәрк етмир вә һеч бир шәкилдә һәлл олунмур.

-Бәли, дәрслик олмадан чох чәтиндир: ушаглар мүстәгил шәкилдә евдә тапшырыгларыја ринә јетирә билмирләр. Әдәбијјатда хүсусилә чәтиндир, амма мөвчуд китаблардан истифадә едәрәк програмла ајаглашмаға чалышырыг.

-Тәһсил просесиндә дәрсдәнкәнар иш мүһүм јер тутур. Мән өзүм ана дилиндә һазырланмыш бәзи мәктәб тәдбирләриндә иштирак етмишәм.

-Бәли, тез-тез Азәрбајчанын шаир вә јазычыларынын јарадычылығына һәср олунмуш кечәләр кечиририк. Мәсәлән, ики ил әввәл, даһи Азәрбајчан шаири вә философу Имадәддин Нәсиминин 650 иллији шәрәфинә бир програм һазырладыг. Мән өзүм шаирин портретини чәкмишәм, ана дилинин дикәр мүәллимләри илә бирликдә шакирдләрә Нәсиминин шеирләрини әзбәрләмәк вә охумаг үчүн вермишәм, бөјүк шаирин едамындан кичик бир сәһнә дә гојмушам.

нөвбәти мәгаләдә сизә данышачағыг. Амма бу дәфә Минаханым Мусајевнанын ишләриндән, шакирдләриндән, мәктәбдән, сәнәт фәалијјәтиндәки уғурларындан вә проблемләриндән бәһс етмәсини истәдик.

-Әввәлчә гејд етмәк истәрдим ки, ушаглара ана дилини вә әдәбијјаты өјрәтмәк бу күн чох вачиб бир вәзифәдир, чүнки ушаг бағчасындан башлајараг, ана дилиндән даһа чох рус дили илә мәшғул олурлар. Бу сәбәбдән, һәтта кәнд ушаглары, шәһәр ушаглары демирәм, ана дилини зәиф билир»,-дејә Минәханым мүәллимә изаһ едир.

-Өз дилини билмәмәк, мәдәнијјәтини, поезијаны, нәсримизи танымамаг демәкдир,-дејә Муса Абдуманафович әлавә едир. – Һаглы олараг дејилир: «халгы мәһв етмәк истәјирсинизсә,она ана дилини вә мәдәнијјәтини унутдур, јох олачаглар».

-Бунунла мүбаһисә едә билмәзсән, - Муса мүәллимлә разыјам вә Минаханымдан сорушурам: -ишиниздә ән чох һансы проблемләрлә гаршылашырсыныз?

-Ана дилинин тәдриси проблеми кәндимиздә данышылан дилин Азәрбајчанда данышылан мүасир әдәби дилдән хејли фәргләнмәси илә мүрәккәбдир, ушагларын граматик гајдалары өјрәнмәси, танымадығы сөзләри әзбәрләмәси үчүн сәј кестәрмәлијик-буна көрә ајрыча бир лүғәт-дәфтәр тутуруг, әзбәрләмәк үчүн јени сөзләр јаздығымыз бир лүғәт. Дикәр чәтин бир проблем, хүсусән дә јухары синифләрдә ана дили вә әдәбијјатдан дәрслик чатышмазлығыдыр. Дүздүр, бир нечә ил әввәл Азәрбајчан дилинин рус

Ону да гејд етмәлијәм ки, вокал габилијјәтли ушагларымыз вар, мәсәлән Кристина Зејфуллајева чох истедадлыдыр, охујур. Лакин тәәссүф ки, чохларынын комплекси вар, утанырлар. Мусиги мүшајиәти үчүн биздә (тәәссүф ки,) мусиги аләтләри јохдур. Дүздүр, Новруз бајрамы кими тәдбирләр үчүн бизә милли кејимләр верилир. Вә буна көрә илк нөвбәдә, пионер баш дәстә рәһбәримиз Динфира Исламовна Маматоваја тәшәккүр едирик.

Мән Дәрбәнддә тәкмилләшмә курслары кечмишәм. Бураја Чәнуби Дағыстанын һәр јериндән һәмкарларым топланмышды. Шәһәр мәктәбләринин бириндә он биринчи әсрин бөјүк шаири, философу вә мүтәфәккири Низами Кәнчәвијә һәср олунмуш бир ахшам тәшкил етдик. Чох мараглы иди. Курслар заманы бир чох мараглы вә фајдалы шејләр өјрәндик, тәчрүбә мүбадиләси етдик, ачыг дәрсләр кечирдик.

-Үмумијјәтлә, ушагларын ана дилинә марағы олдуғуну сөјләјә биләрикми?

-Бәли, әлбәттә! Орта мәктәбдә шакирдләр артыг мәтнләри рус дилиндә охумаг вә тәрчүмә етмәк үчүн сәлис данышырлар. Дүздүр, һамысы дејил, амма чохлары һәгигәтән өз дилләринә јијәләнмәк, мүкәммәл данышмаг истәјирләр.

-Мүсаһибә үчүн тәшәккүрләр, Минаханым! Шакирдләрә дәрс вермәк, онлара фајдалы мәлуматлар өјрәтмәк кими нәчиб бир ишдә сизә бир даһа бол-бол уғурлар вә ән јахшысыны диләјирик.

Сөһбәти апарды:
Гәдирбәј Өмәров.

Дәрбәнд дүнјанын көзү илә

Дәрбәнди аддым-аддым кәзиб доландыгча, инсанын хәјалында мин-бир арзу јараныр. Онун һәр дашы бир нахыш, һәр нахышы мин тарих олан. Башынын үстүндә бир нәр әрән кими дуран Нарын-Галасы дүнја көзүндә бир әфсанәләр мәмләкәтинә чеврилиб. Һәр кәс бура кәлмәк, кәзмәк, көрмәк истәјир. Чүнки онун сорағы, бүтүн дүнјаны өз аһәнкинә салыр. Дәрбәнд билдијимиз кими, ади бир шәһәр дејил. Дәрбәнд бөјүк кечмишли охунмамыш бир китаб кимидир, о китаб ки, һәр кәс онун һејраны олуб...

Дәрбәндә бир дәфә кәлән, көрән һәр кәс, бир даһа кәлмәк истәјир. Она көрә сон заманлар пандемијанын кениш јер алмасына бахмајараг туристләрин кәлишинин арды арасы кәсилмәк, сәнкимәк билмир. Онун дүнја үзрә танынан «Хан-чинар»ы, «Чүмә мәсчид»и, гәдим маһаллары һәр кәсин дилиндәдир. Өзүндә чох бөјүк вә дәрин тарих јашадан 9 маһалы, нәһәнк диварлары, шәһәрин көзәллијинә даһа да көзәллик гатан нәһәнк гапылары. Бәзән шәһәри доланаркән, онун гәдим диварлары вә гапыларынын фонунда дајаныб шәкил чәкән, чајынын, јемәкләринин, һәтда дәнизинин валеһи олан туристләри көрәндә, адам бу шәһәрдә јашамағы илә бир даһа гүрурланыр. Ахы нечәдә олса, өзүн дә бу гәдим шәһәрин сакинисән. Бәлкә дә биз буну дәрк етмирик, бу шәһәрин һавасыны алмаг белә инсана гүрур верир.

Бу күнләрдә шәһәри кәзмәјә чыхмышдым, Галаја галханда даһи Низами Кәнчәвинин һејкәлинин әтрафында топлашан туристләри көрдүм. Онлара јахынлашыб, шәһәримиз хошунуза кәлдими суалыны вердим. Онларын бир ағыздан «О, өзү дә нечә, хүсусилә дә бу һејкәлә һејраныг» демәлирини ешитдим. Һәлә онун һејкәлинә, « Бу јарашыглы шаир бурада учалыр, ону көрмәјимизә шадыг» дејәнләр дә олду. Бүтүн бунлар инсана нә гәдәр гүрур вердијини бир билсәјдиниз. Шәһәрин Мәммәдбәјов күчәсиндә, Гала диварыны хүсуси видеоја чәкән туристләр, белә белә гәдим, тарихи шәһәрдә гонаг олдугларына севиндикләрини билдирирдиләр. Һәлә Мирзә Казым-бәј күчәсиндә, Сүлејман Сталски паркындан бу баша кедәрәк, һејранлыгла шәкилләр чәкмәкләри бир башга иди.

Онлара тамаша етдикчә, санки мән дә өзүмү бир анлыг бу шәһәрә јени кәлмиш кими һисс етдим . Вә бүтүн бунлара бахдыгча, бизим јерли шаирәмиз Зејнәб Дәрбәндлинин бу тәхәллүсү нә үчүн көтүрдүјүнү анладым вә онун «Үрәјим вәтәнлә дөјүнүр» китабындан шеир өзү дилимә кәлди.

Дәрбәндимин күлүјәм

Һәр баханда чамалына јурдумун,
Көнлүм әсир һәр һалына јурдумун,
Көз дикмәрәм бир малына јурдумун,
Бу шәһәрсиз, мән ајагда өлүјәм.
Дәмиргапы Дәрбәндимин күлүјәм.

Једди гапы олуб онун һәјаны,
Гәдимлији һејран едиб һәр јаны,
Өзү бөјүк тарихләрин дастаны,
Мәнсә онун, башындакы телејәм.
Дәмиргапы Дәрбәндимин күлүјәм.

Шаһид олуб нечә ганлы даваја,
Чох дүшмәни совурубдур һаваја,
Ана кими гучаг ачыб һамыја,
Мән јурдумун доғма Ана дилијәм.
Дәмиргапы Дәрбәндимин күлүјәм.

Һәр милләтин үрәјидир бу шәһәр,
Мин арзусу, диләјидир бу шәһәр,
Зејнәбин күл бәләјидир бу шәһәр,
Чешмәсијәм, булағыјам, селијәм.
Дәмиргапы Дәрбәндимин күлүјәм.

Инсан өз доғма вәтәнинә нә гәдәр бағлы олмалыдыр ки, бу сөзләр гәләминдән сүзүлә. Туристләрин бу шәһәрә ахынын да сәбәби, бу шәһәрин инсанлары бир ана кими өзүнә чәкмәси вә бағрына басмасыдыр.

Дәрбәнди севмәмәк гејри-мүмкүндүр, о һәм гоча, һәм чаван шәһәрдир. Биз шәһәримизи чох севирик, она көрә ки, онун тајы бәрабәри јохдур. Нә јахшы ки, бу шәһәрин сакинијәм. Бир инсан үчүн, бундан көзәл нә ола биләр? «Һаралысан» суалына, «Дәрбәндлијәм» чавабы. Шәһәримиз гүрур мәнбәјимиз, фәхр јеримиздир.

М.Сејидов

Валидејн арзулары

Һәр бир валидејн өвлады дүнјаја кәләндә, онунла бағлы бир чох бөјүк арзулары олур. Ушаг дүнјаја кәләр кәлмәз ата ананын севинчинин һәдди һүдуду олмур, ахы артыг онларын аиләсинин тәмәли мөһкәмләнир.

Ушаг дүнјаја кәлир, кәлишинин севинчи һеч нә илә әвәз олунмур. Бир ики ај кечдикдән сонра, онун өз ширин дилиндә данышмағы, јәни биз анламајан дилдә. Онун ата ананын үзүнә бахыб илк күлүмсәмәси, имәкләмәси валидејн үчүн санки јени бир дүнјаны кәшф етмиш кими олур. Ушаг јеримәјә башлајыр, онун атдығы илк аддым валидејн дүнјасына бир көзәллик гатыр. Чүнки онун атдығы һәр бир аддым ата ана үчүн јени бир дүнја олур.

Ушағын бағчаја кетдији илк күн, валидејн үчүн һәдсиз севинчли олур. Чүнки онларын өвлады, илк дәфә ичтимаијјәтин ичинә чыхыр, бағча ,көрпәләрин ичтимаијјәтә илк чыхышы вә танытымыдыр. Бу һадисә дә валидејнләр үчүн јени бир һәјат сәһифәси ачыр.

Ушаг бөјүјүр вә мәктәбә илк аддымларыны атыр, бах бу исә ата, ана үчүн нечә бөјүк бир севинчдир. Өвлады мәктәбә кедир дејә, валидејн дүнјаны бүсбүтүн ајагүстә гојмаг истәјир. Онун үчүн пал-палтарын да ән көзәлини вә өзәлини алмаг истәјирләр. Чүнки онларын өвлады, елм дүнјасынын астанасына өз илк вә ширин гәдәмләрини гојачаг. Өвлады илә бәрабәр, илк зәнк һәјәчаны јашајырлар. Мәктәблә, илк мүәллимлә, ушагларла илк танышлыг һәјәчаны јашајырлар. Бах бунун өзү, валидејн үчүн бир рәнкарәнк нағыл дүнјасы дејилми?

Валидејнләр бөјүк арзулар гурараг, өвладларынын бөјүјүб ағыллы вә вәтәнә лајигли вәтәндаш олмасыны истәјирләр. Ушаг дәрсдән әла гијмәтлә евә кәләндә, валидејнин севинчи бирә беш атрыр. «Бах көр мәним оғлум, вә ја гызым нечә әлачыдыр». Һәтда әла гијмәт алмаса белә, өвладына тәсәлли верән валидејнләр вар. Ахы валидејн үрәјидир, өвладынын һәјатдан гырылмасына гыјмыр.

Ушаг артыг бөјүјүр, орта мәктәби битирир. Сон зәнк һәјәчаны башлајыр, сон зәнк күнү өвладынын ады әлачылар арасында чәкиләндә, валидејн гүруруна о заман бах. Ахы о бу күнү бөјүк үмидләрлә, арзуларла көзләјиб.

Нәһајәт өвлад али мәктәбә гәбул олунур, илк имтаһан һәјәчаны башлајыр. «Көрәсән өвладым кечә биләчәкми? Көрәсән нечә бал газанды?» Бу кими һәјәчан јашајыр, бунлар исә чох көзәл вә өзәл һәјәчанлардыр, амма јенә дә һәјәчандыр.

Өвлад али мәктәби битириб, дипломуну әлинә аланда, валидејн севинчи бир башга олур. Ахы артыг онларын өвлады али мәктәб мәзунудур, әјәр өзү дә мәктәби әла гијмәтләрлә битирибсә, бунун севинчи ата, ана үчүн икигат олур.

Ән нәһајәт, ушағын дүнјаја кәлишиндән та бу күнә кими ән бөјүк арзуларла көзләдикләри ан јахынлашыр. Өвлад тоју. Бах бу исә һәр бир ата ананын сәбирсизликлә көзләдији, арзуладығы ән ширин андыр. Оғулдурса гыз алмаг, гыздырса елчи кәлмәли. Бах бу инсан үчүн, валидејн үчүн бөјүк вә сону көрүнмәјән дүнја дејилми?Вә онларын бу дүнјасында, һәр шеј бамбашга олур, ахы өвлад тојуна һазырлашырлар, бу исә һеч бир һисс илә әвәз олунмајан мүгәддәс бир һиссдир. Бир сөзлә, валидејнлик дујғусу, тамам башга дујғудур. Өвладынын илк дүнјаја кәлдији күн, онун үзүнә инчәликлә тохунан нәфәсиндән башлајан бу мөчүзәви дүнја, онун тојуна кими көр нә гәдәр дағлар, чајлар ашыблар,өвлады аилә гурачаг, нәвә алачаг гучағына.

Бу көзәл анлары јашамаг үчүн исә, ән вачиб олан чан сағлығыдыр. Чан сағлығы јохса, демәли бүтүн бу арзулар да олмур. Зәманәмизи елә бир дөвр әһатә едир ки, битиб түкәнмәк билмәјән мурдар пандемија һәр кәси өз горхунч ганадына алыб. Бүтүн бу садаладығым арзуларын сағлам вә көзәл реаллыг олмасы үчүн дә, һәр шејдән өнчә бу дөврүн гајдаларына риајәт етмәкдир. Һәр бир валидејнә өвлад тоју вә сәадәтлә, хошбәхтликлә гучағына нәвә алмағы арзу едирик.

З. Дәрбәндли,
штатданкәнар мүхбир.

Көзәллик илаһәси

-Дејирләр дүнјаны һәр бәладан көзәллик гуртарачаг, амма һансы көзәллик? Көзәллик елә шејдир ки, ону сөзлә ифадә етмәк мүмкүн дејил. Көзәллик инсанын дахилиндә, ичиндә олмалыдыр. О көзәллик ки, ону јалныз Аллаһ јарада биләр.

Мән бу күн һәмин о көзәлликләрин ахтарышындајам. Мән көзәллик дедијимдә сүни көзәлликләри нәзәрдә тутмурам, әсил көзәллик Аллаһын јаратдығларыдыр. Үрәји көзәл вә саф олан кәс, һәр шеји вә һәр кәси көзәл көрүр. Онун үчүн дүнјанын һәр үзү көзәл олур, чүнки о бахдығы һәр шеји көзәл көрмәк истәр. Ахы онун үрәји, шәффаф булаг кимидир.

Әјәр Аллаһ истәсә барсыз ағача да бар верә биләр, садәчә онун һикмәтиндән суал олунмаз. Шаир шеир јазанда, о шеирдә көзәллији вәсв едир. Инсанлар шаирин кимисә севәрәк бу шеири јазмағыны, вә ја онун дәрдиндән дәли олараг о шеири јаздығыны дүшүнүр. Амма елә дејил, шаир көзәллији көзүнүн өнүндә чанландырараг көзәлә шеир јазыр. Булағын көзәллији, сујун көзәллији, ағачын көзәллији, будағын көзәллији, инсанын көзәллији, һаванын көзәллији, чичәјин көзәллији, күлүн көзәллији. Һәлә садаласаг, көрүн нә гәдәр көзәлликләр вар.

Һава көзәл, чичәк көзәл,
Арзу көзәл, истәк көзәәл,
Севки көзәл, үрәк көзәл,
Бәс дүнја көзәл дејилми?

Дағлар көзәл, чајлар көзәл,
Илләр көзәл, ајлар көзәл,
Гышлар көзәл, јајлар көзәл,
Бәс дүнја көзәл дејилми?

Үрәк көзәл, көзләр көзәл,
Дилләр көхәл, сөзләр көзәл,
Үрәк ачан үзләр көзәл,
Бәс дүнја көзәл дејилми?

Бу көзәлликләри көрмәмәздән кәлмәк олар, ахы һәлә көр дүнјанын нә гәдәр көрүнмәјән, вәсв едилмәјән көзәлликләри вар. Дүнјада һәр шеј көзәл ола биләр, јетәрки үрәк көзәл олсун. Һәр шеји өзүнә истәмә, бир аз әтрафындакылары да дүшүн. Дүшүн ки, көрән бундан башгаларында нә вармы? Өзүн хошбәхтсәнсә, о хошбәхтликдән әтрафына да пај ајыр. Һәтда гарнын тох оланда белә әтрафыны дүшүн, көр онлар да тохдурму? Бах әсил көзәллик будур, инсанлара өзүнлә бәрабәр вердијин дәјәр.

Даһи Низами Кәнчәви бүтүн көзәлликләри, Афагын көзләриндә көрүр. Вә бу көзәлликләри Афагын адыны Афәт кими гәләмәә алараг јашадыр. Буну өзү көзәллик дејил дә, бәс нәдир?

Бүтүн классикләримиз көзәллији өз шеирләриндә, әсәрләриндә елә көзәл усталыгча чанландыра билибләр ки, ондан охумамыш өтә билмирик. Бизләр дә бу көзәлликләри өз көзүмүздә, сөзүмүздә елә рәнкарәнк бәзәјә билирик. Бах әсил көзәллик исә, дүнјаны һәр шәрдән горуја биләр. Она көрә ки, инсан садәчә көзәллик көрүр. Инсанын үрәјиндә кин, кидурәт олмаса о һәр шеји көзәл көрә биләр. Көзәллик барәдә чох јазмаг олар, амма биз аз јазаг ки, чох дүшүнә биләк. Бах онда биз дә, өз ичимиздәки көзәлликләри горујуб сахлаја биләрик.

К.Бабајева

Гадынын ҹәмијјәтдә ролу

Һәч бир ҹәмијјәт ики принсипин (гадын вә киши) балансслы бир әлагәси олмадан аһәнкдар бир шәкилдә инкишаф едә билмәз. Гадынларын ҹәмијјәтдәки мөвгеји литмус тести кими бир дөвләтин мәдәнијјәт сәвијјәсини ортаја гојур, бәрабәрлик вә демократија принсипләринә садиглијини әкс етдирир.

Дағыстанда гадынларын сијаси вә иҹтимаи һәјатда фәал иштирак етмәси, мүстәгиллик газандыгдан сонра Дағыстанын сијаси системи ислаһ етмәк, базар игтисадијатына кечмәк, сон, һүгуги, демократик, дүнјәви бир дөвләт гурмаг үчүн чәтин бир дахили јол сечмәсидир. Мәгсәд инсан һүгуг вә азадлыгларыны тәмин етмәкдир.

Мирзәханова-Фејзијева Сусанна Абдулһәмидовна да нәинки шәһәримизин, еләҹә дә республикамызын иҹтимаи һәјатында мүәјјән дәрәҹәдә мөвгејини јүксәк сәвијјәдә сахламағы баҹаран, шәһәримизин иҹтимаи һәјатында шәхси мөвгеји олан бир ханымдыр.

Сусанна Абдулһәмидовна шәхсијјәтин өн плана чыхдығы инсанларын сајына аиддир ,онун үчүн әсас иши, севимли шәһәри, дөврәсиндә јашадығы инсанлар вә доғмаларыдыр.

Һал-һазырда о, «Дәрбәнд конјак комбинаты» АСҸ-дә кадрлар шөбәсинин мүдири вәзифәсиндә чалышса да, илк әмәк фәалијјәтинә иншаат мүһәндиси олараг тикинти мүәссисәсиндә башламышдыр. Ишләмәјә башладығы илк ҝүндән өзүнү перспективли бир ҝәнҹ мүтәхәссис, потенсиал лидер кими сүбут етмәјә чалышыр. Вә тәсадүфи дејил ки, ики илдән сонра она шәһәр партија комитәсиндә иш тәклиф олунур вә Дәрбәнд шәһәр партија комитәсинин икинҹи катиби вәзифәсинә тәјин олунур. Шәһәр комитәсинин јени катиби ишини јени бир сәвијјәјә галдырдығы бир вахтда о, партијанын шәһәр комитәсинин бүросуна тәгдим олунур вә Дәрбәнд шәһәр комсомол комитәсинин биринҹи катиби сечилир. Шәһәр әһалиси арасында нүфуза саһиб тәҹрүбәли бир лидер кими танынан Сусанна ханым партијанын шәһәр комитәсинин сәнаје вә нәглијјат шөбәсинә мүдир тәјин едилир.

Партијанын шәһәр комитәсинин ән мәсулијјәтли шөбәләриндән биринә рәһбәрлик едән вә сонраки пешә јүксәлишиндә башга бир аддым атан Сусанна Мирзәханова үчүн ики ил бошуна ҝетмир. Шәһәр игтисадијјатынын ишини јүксәлтмәк лазым иди. Өмрү боју охумагдан ,тәҹрүбә газанмагдан јорулмајан инсан үчүн пешәкар карјерасынын башланғыҹындан белә фәрглә нмәк о гәдәр дә тәәҹҹүблү дејилди. Тәбиәтҹә лидер олан бу ханым инсанлары башладыглары ишә никбинлик вә инамла јүкләмәји баҹарырды.

Ардынҹа-партијанын реҝионал комитәсиндә јени тәјинат тәклифи аларкән илк өнҹә етираз билдирмәк истәсә дә, чүнки чалышдығы иш јериндән, доғмаларындан, доғма шәһәриндән ајрылмаг онун үчүн еләдә асан дејилди, сонра, фикирләшиб мәркәзә-Маһачгала шәһәринә көчүр. Орада ишләдији ики ил, она чох шеј өјрәдир, фәргли бир иш мигјасы, мараглы инсанларла ҝөрүшләр. Өзүнүн дедијинә ҝөрә:

«Бәхтим ҝәтириб, тале мәнә зәнҝин, мәналы бир һәјат вә гејри-ади шәхсијјәтләрлә ҝөрүшләр гисмәт едиб».

Чох кечмир ки, Сусанна Абдулһәмидовна јени, даһа мәсулијјәтли ишә-Дәрбәнд шәһәр Халг Нәзарәти Комитәсинин сәдри вәзифәсинә тәјин едилир. Бу вәзифәни 90-ҹы илләрдә иши чох тәһлүкәли сајылырды. Лакин ону дә гејд етмәк истәјирәм ки, Дәрбәнддә Сусанна ханымы дүрүст, әдаләтли, принсипиал бир ханым кими танијырды, бу вәзифә рискини бојнуна алса да, ону горхутмаг мүмкүн дејилди.

Бир мүддәт дә шәһәр гәзетинин редактору кими чалышараг өз характерик енержиси илә һәјатдан нәфәс алмағы баҹарыр. Јени редактор шәһәр сакинләрини марагландыран бир чох мөвзулар тапыр, јарадыҹы бир һејәт топлајыр. Гәзетин һејәти ҹәсарәтлә ишә башлајыр. Журналистләр, онларын арасында дуран редакторун мөһкәм ирадәли сөз адамы олдуғуну билдикләринә ҝөрә чәкинмәдән исти мөвзулар ишләмәјә башлајырлар. Дөрд ај сонра исә Сусанна Абдулһәмидовнаны јенидән шәһәр рәһбәрлијинә дәвәт едирләр вә малијјә шөбәсинә рәһбәрлији она тапшырырлар. Шәһәр рәһбәрлијинин бу ваҹиб иш јериндә Сусанна Абдулһәмидовна тәхминән 20 ил чалышыр һал-һазырда исә «Дәрбәнд конјак заводу» АСҸ-дә кадрлар шөбәсинин мүдири вәзифәсиндә чалышыр.

Сусанна Абдулһәмидовна бүтүн хүсусијјәтләринә ҝөрә, аиләјә, јахынларына үмид бәхш едән бир дајаг нөгтәсидир. Онун евиндә һәмишә бол ҝүлүш, мусиги вә хош үнсијјәт вар. Хүсуси севинҹи исә гызы Сәбинәдир. Бу мүдрик, узагҝөрән гадынын хош хасијјәтинин вә тәбәссүмүнүн архасында сонсуз сәбр һисс олунур.

Н. Рәһим гызы

Инсан һәјатынын һәр мөвсүмү өзүнәмәхсус ҝөзәл олур, бу ҝөзәллији инсан өзү јашамалы вә јашатмалыдыр.

Илк ҝөрпәликдир, ҝөрпәләр исә ана гуҹағында севилә-севилә бөјүјүр. О имәкләмәсиндән та илк аддымыны атана кими анадан асылы олур, бунун да бир ајры ҝөзәллији вар.

Инсан һәјатынын һекајәси

Ушаглыг чағынын исә тамам ајры дады вар, ушаглыг инсанын һәр истәдијини әлдә етмәји баҹаран вә әтрафында олуб битәнләри ҝөрүб һисс етмәјән мөвсүмдүр. Ушаг олмаг өзү бир аләмдир, она ҝөрә ки, ушаг дејиләни анламыр, анламадығы һалда да чох ширин олур. Ушаг һәр бир аиләнин севинҹи вә мөһкәм тәмәлидир.

Јенијетмәлик дә, инсанын ән ҝөзәл вә һәмишәлик һәјат тарихчәсиндә јаддагалан чағларындандыр. Һәјаты јениҹә танымаға башлајыр, илк севҝисини тапыр. Ҝөрдүјү һәр бир һадисә онун үчүн мараглы олур. Чүнки һәлә ајағына даш дәјмәјиб, әли илә гапы ачмајыб. Һәјатын ағырлығыны өз чијинләриндә дашымыр, дүнјадан хәбәри јохдур.

Һәм ҝөрпә, һәм ушаг, һәм дә јенијетмә чағы инсан һәјатынын ән азад вә сәрбәст чағларындандыр.О мөвсүмләрдә, һәр шеј инсан ҝөзүндә рәнҝарәнҝ олур. Бағчадан башлајыб, мәктәбдә битән бу ширин чағлар инсан һәјатынын һәм башланғыҹ, һәм дә әвәзолунмаз чағларыдыр.

Ҹаванлыг исә бәһ-бәһ-бәһ! Бу чағын һеч бир әвәзи јохдур, чүнки ҹаванлыг о гәдәр инҹә вә һәссас олур ки, онун һәр аныны, һәр дәгигәсини севәрәк јашамалысан. О, инсан һәјатынын баш таҹы, әлчатмаз хәзинәсидир. Ҹаванлыг мәрһәләси инсан һәјатына бәхш олунан, ән ҝөзәл вә ән уҹа мәрһәләдир. Инсан аилә һәјаты гурур, валидејн олур. Бах, бу һиссләрин исә, ајры вә тәкрарсыз дады вар. Ҹаванлыгда инсан ән ҝөзәл вә әвәзсиз һиссләри јашајыр, о һәм дә һәр бир шаирин гәләминдән илмә-илмә, инҹи кими сүзүлән вә дүзүлән нахыш кимидир. Ону ҝәрәк севә-севә, доја-доја јашајасан. Әфсуслар олсун ки, инсан буну ҹаванлыг әлдән ҝедәндән сонра дәрк едир. Дүзүнү десәк, инсан һәјатынын ән мәналы вә ширин чағыдыр ҹаванлыг.

Инсанын аһыллыг дөврү исә, ону өмрүн мүдрик чағларына апаран бир јолчудур. Аһыл јашда инсан һәм һәјаты, һәм өзүнү, һәм дә сөјләјәҹәји сөзүнүн

јерини билир. Инсанын руһу дәјишир, санки өзүнү дүнјаја тәзәдән ҝәлмиш кими һисс едир. Инсанын руһу дәјишир, санки инсан өзүнү дүнјаја тәзәдән ҝәлмиш кими һисс едир. Инсан бу чағында камилләшир, дүнјаҝөрүшү башгалашыр. Һәр шејә олдуғу кими јанашыр, нағылларын онлар үчүн нәнәләр тәрәфиндән ујдурулдуғуну анлајыр. Инсан бу јашда,нечә дејәрләр, ағыр отурар,батман ҝәләр.

Гоҹалыг исә, инсанын һәјат боју ҝөрдүкләрини, бир кино кими ҝөзү өнүндә ҹанландыран, бир нағыл кими хатырлајан дөврүдүр. Инсан ушаг кими олур: ҝөврәк, инҹә, зәриф. Бир кәлмә сөз белә инсанын гәлбинә дәјир, бәзи инсанларда бу бир башга ҹүр олур. Ҝәнҹләри ҝөрәндә, каш ҹаванлығым јенидән гајыдарды, ону тамам башга ҹүр јашајардым кими һиссләри олур. Бәзиләриндә исә әксинә, ҹаванлара бахараг јашадығы о аҹылы, ширинли анларыны хатырлајыр. Бәзиләри исә, бир аз назлы вә капризли олурлар. Онлар өзләринә диггәт истәјирләр, ушаг кими тез күсүб- инҹијирләр.

Бах ҝөр инсан, та гоҹалана кими нечә мәрһәләни өтүб кечир. Еләси вар, о мәрһәләләри сона кими инҹә кечир, еләси дә вар ки, һеч өмрүнүн һансы мәрһәләсиндә олдуғуну белә билмәз вә дәрк етмәз. Амма буну да дејим ки, инсан һәјатынын һәр мөвсүмү ҝөзәлдир. Јетәр ки, инсан ону һәм јашаја билсин, һәм дә ондан доја билсин.

З. Дәрбәндли,

АБУНӘ-2021

ҺӨРМӘТЛИ ОХУҸУЛАР!

«**Дәрбәнд**» республика иҹтимаи-сијаси **гәзетинә 2021-ҹи** ил үчүн абунә јазылышы давам едир.

Гәзетә рабитә шөбәсиндә вә редаксијада (әҝәр редаксијадан јазыларсынызса, онда бу заман гәзетин гијмәти 253,50 рубл олаҹагдар) абунә јазыла биләрсиниз.

Бир илә – 507,00 рублдур.

Индекс – ПА 463

Баш редактор әвәзи
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб
А.Һ.МӘММӘДОВА

Шөбә редакторлары:
Ҝ.Г.БАБАЈЕВА
Р.М. МУСАЈЕВ

Мүхбирләр:
Һ.Һ. КӘРИМОВ
М.М.СЕЈИДОВ
Н.А.ГУЛИЈЕВ
Г.У. ӨМӘРОВ
Б.К. ПИРМӘҺӘММӘДОВ
Н.Р. МИРҺӘМИДОВА

Еһм оператору
А.Ј.АҒАКИШИЈЕВА

Баш мүһасиб
М. И.РӘҺИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН ВӘ НӘШРИЈЈАТЫН ҮНВАНЫ:
368600, Дағыстан Республикасы, Дәрбәнд шәһәри, Ленин күчәси, 37
тел.-факс (240) 4-73-59,
факс (240) 4-74-33
www.derbend.ru
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)
Телефонлар: баш редактор 89894856030,
үмуми шөбә 89604204987

«Типографија-М» ММҸ-дә чап едилиб.
Индекс 368600
Мәтбәәнин үнваны Дәрбәнд шәһәри, С.Гурбанов күчәси, 25
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын кејфијјәти барәдә мәтбәәјә мүраҹиәт едә биләрсиниз.

Рабитә, информасија технолоҝијалары вә күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт (Роскомнадзор).
Күтләви информасија васитәләринин гејдијјаты һаггында
Шәһадәтнамә
ДР үзрә рабитә, информасија технолоҝијалары вә Күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт идарәси.
ПИ № ТУ05-00428
21.05.2019 г.

Материалларда ҝедән фактлар үчүн мүәллифләр мәсулијјәт дашыјырлар. Мүәллифләрин мөвгеји илә редаксијанын мөвгеји ујғун ҝәлмәјә биләр.

Индекс: ПА-463
Чапа имзаланды: 15. 07. 2021.
Фактики олараг 9.30
Саат 10.00
Тираж 2000
Сиф. №